

Sterk, sociaal, duurzaam

**Collegeprogramma
Gemeente Groningen
2006-2010**

Inleiding

Van Groningen een stad maken waar iederéén telt. Dat is de belangrijkste opdracht die het nieuwe college van PvdA, SP en GroenLinks zichzelf geeft. Om dat doel te bereiken gaan we werken aan een sterke stad: een stad die innovatie en creativiteit stimuleert, waar duurzame dynamiek voorop staat en solidariteit een vanzelfsprekendheid is.

Sterker maken

We willen dat iedereen écht meedoet, en zetten daarom stevig in op werk: het beste middel tegen armoede en sociale uitsluiting. Hiervoor gaan we de economie in de stad stimuleren, waarbij we ons richten op versterking van kansrijke sectoren en waarbij we cultuur zien als belangrijke basis voor stedelijke en economische ontwikkeling.

We maken scholing, opleiding en vorming tot speerpunt van beleid, omdat we het onaanvaardbaar vinden dat jongeren slecht voorbereid en zonder diploma de arbeidsmarkt op gaan. Ook willen we mensen sneller aan het werk helpen met een klantgerichte benadering waarbij maatwerk uitgangspunt is en iedereen meewerkt aan het vergroten van zijn kansen. We beseffen dat voor sommigen de afstand tot de arbeidsmarkt groot blijft. Daarom vinden we beschermde werkplekken en gesubsidieerde arbeid belangrijk en gaan we ook met vrijwilligerswerk mensen een plek bieden in onze samenleving. We trekken extra geld uit voor schuldhulpverlening en bijzondere bijstand om de armoedebestrijding te intensiveren.

Sterke buurten en wijken zijn onmisbaar voor de realisatie van ons streven naar een ongedeelde stad. Daarom zetten we extra in op het versterken van het woon- en leefklimaat in de wijken door onverminderd door te gaan met de wijkvernieuwing. De wachttijd voor woningzoekenden wordt teruggedrongen door de bouwproductie te verhogen en het sloop tempo afhankelijk te stellen van de bouwproductie.

Ruimte geven

Vanuit de overtuiging dat we de toekomst alleen samen met anderen kunnen vormgeven, zet dit college sterk in op samenwerking. We willen ruimte geven aan eigen initiatief, en activisme bevorderen. Bewoners in buurten en wijken zijn goed in staat zelf mede vorm te geven aan hun woon- en leefomgeving, en wij willen hen daartoe in staat stellen. Die bereidheid om ruimte te geven willen we ook op andere terreinen uitdragen. Wij hebben instellingen, bedrijven en andere maatschappelijke organisaties nodig om werk te maken, buurten en wijken leefbaar te houden en de stad vooruit te helpen. Daarom gaan we op allerlei terreinen bruggen slaan en verbindingen leggen.

Duurzaam groeien

Groningen is een compacte stad die een centrumfunctie vervult, bruist van stedelijke functies en omgeven is door rust en ruimte. Behoud en versterking van die kwaliteiten zijn bepalend voor ons beleid. Daarom verbeteren we de bereikbaarheid en gaan we door met het project *Intense Stad*.

We kiezen nadrukkelijk voor een selectieve groei: de kracht van Groningen als compacte stad vraagt om duurzaamheid. Daarom zetten we actief in op verbetering van lucht- en waterkwaliteit en maken we van energiebesparing een belangrijk speerpunt. We willen van Groningen de meest duurzame stad van Nederland maken.

Noodgedwongen bezuinigen

De financiële achtergrond waartegen het nieuwe college van start gaat, is een problematische: vooral de korting op het budget van de *Wet werk en bijstand* drukt bijzonder zwaar op de gemeente. Om hiervoor een oplossing te kunnen vinden én omdat we geld nodig hebben voor de realisering van onze ambities, zijn we een bezuinigingstaakstelling overeengekomen van 12 miljoen euro voor de periode tot 2010.

1. Werk, economie en arbeidsmarktbeleid

Groningen is het middelpunt van Noord-Nederland. Niet voor niets is de regio Groningen-Assen aangewezen als Nationaal Stedelijk Netwerk. Groningen heeft een nationale positie op het gebied van kennis, onderwijs en zorg. De concurrentiekracht van de stad is haar kennispositie, de stedelijke atmosfeer, de nabijheid van natuur en ruimte en de bereikbaarheid. Wij willen die kenmerken versterken door werk te maken van een duurzame en kennisintensieve economie en de rol van de stad als levendige, creatieve en culturele metropool. Groningen kan zijn concurrentiepositie versterken door te blijven werken aan bereikbaarheid. Bereikbaarheid is een belangrijke voorwaarde voor werkgelegenheid. We sluiten aan bij het project Kolibri en de regiovisie.

We werken aan kansen voor iedereen. Daarbij willen we sociale uitsluiting voorkomen. Werk, scholing en activering zijn sleutelbegrippen. De bestrijding van de jeugdwerkloosheid heeft bij ons prioriteit. Uitgangspunt is een stimulerend twee sporenbeleid: werk en scholing en sociale activering. We willen een betere aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt. Hiervoor kunnen we niet zonder onze maatschappelijke partners. Daarom zijn afspraken met werkgevers, scholen en andere instellingen van belang.

Economie

- We ontwikkelen samen met het bedrijfsleven en de wetenschappelijke instellingen een economische visie voor 2020. Als uitvloeisel daarvan starten we een Economic Development Board Groningen.
- de kansrijke economische clusters worden met stimuleringsprogramma's verder uitgebouwd (Life Sciences, ICT en Energie);
- waar mogelijk wordt kleinschalige stedelijke bedrijvigheid (het MKB) in de stad geclusterd en uitgebreid;
- om nieuwe bedrijven naar Groningen te halen richten we ons sterker op internationale acquisitie (in samenwerking met o.m. de KvK en NOM).
- we bevorderen dat er netwerken ontstaan van kennisinstellingen en bedrijven en dat er een uitwisseling plaatsvindt op het gebied van wetenschap, kunst en cultuur;
- in het kader van het *Economisch Businessplan* krijgt de positie van kwetsbare groepen op de arbeidsmarkt gericht aandacht;
- de duurzame revitalisering van bedrijventerreinen zetten we voort met het programma *Terreinwinst*;
- optimalisering van het ruimtegebruik bij de uitgifte van nieuwe bedrijventerreinen is ons uitgangspunt. We steven naar hogere netto dichtheden en meerdere bouwlagen;
- we voeren een actief beleid voor startende ondernemers, in het bijzonder ten behoeve van (jonge) allochtonen;
- we ontwikkelen beleid om overbodige bureaucratische regelgeving te beperken;

Kennisontwikkeling

- We zetten in op de ontwikkeling van een hoogwaardige kennis- en diensteneconomie;
- het centrale thema daarbij is duurzame technologische ontwikkeling;
- we geven hieraan uitvoering samen met onze maatschappelijke partners en instellingen (bedrijfsleven, UMCG, RuG, Hanzehogeschool);
- het *Akkoord van Groningen* wordt hiertoe verder uitgebouwd en uitgevoerd.

Hoogwaardige bedrijvigheid en woonomgeving

- We zetten onverminderd in op de fysieke sleutelprojecten Europapark, Meerstad, Westpoort, Eemskanaalzone en Grote Markt. Deze projecten, waarbij de gemeente initiatiefnemer of aanjager is, vormen een belangrijke voorwaarde voor de realisatie van hoogwaardige bedrijvigheid en woonomgevingen.
- we bieden in de *Centrale Zone* (de as vanaf het stationsgebied, via het Damsterdiep en de Eemskanaalzone naar Meerstad) ruimte voor hoogwaardige ontwikkeling;
- de ruimtelijke ontwikkeling van het stationsgebied krijgt aandacht, in relatie tot de definitieve besluitvorming rondom de aanleg van een snelle spoorverbinding en Kolibri;

- we realiseren Ciboga;
- het Bodenterrein wordt ontwikkeld langs de grondtransacties conform de afspraken uit 2001; daarbij onderzoeken we of de A. Deusinghlaan een ander tracé krijgt;
- de stedenbouwkundige ontwikkeling langs het Oosterhamriktracé nemen we verder ter hand;
- de locatie Kempkensberg wordt herontwikkeld.

Binnenstad en Grote Markt

- Cultuur is een belangrijke drager van de Groninger economie. Daarom stimuleren we een breed aanbod van culturele voorzieningen, dat zorgt voor een aantrekkelijke vestigingsfactor;
- we versterken via marketingbeleid het imago van Groningen als kennisregio en centrum voor creativiteit en cultuur. Marketing wordt daarmee een aanjager van economische groei. We ontwikkelen daarvoor een meerjarenprogramma voor kleine en grotere evenementen met bijbehorend budget;
- we continueren de ontwikkeling van het Groninger Forum, met het bestaande investeringskader als uitgangspunt;
- we streven binnen het plangebied Grote Markt Oostzijde naar een maximale commerciële opbrengst, waarbij het voor commerciële functies geschatte ruimtegebruik randvoorwaarde is. De meeropbrengst die daardoor kan ontstaan, wordt aangewend voor de realisatie van het Groninger Forum;
- het project Grote Markt Oostzijde heeft hoge prioriteit bij het verwerven van subsidies;
- er komt een prijsvraag/publieksenquête voor het gebouw Groninger Forum;
- bij de implementatie van het beeldkwaliteitplan voor de Grote Markt Oostzijde zoeken we een vorm waarbij we, in overleg met de supervisor Grote Markt, de inwoners van de stad vroegtijdig betrekken;
- het project Grote Markt Oostzijde wordt gerealiseerd met inbegrip van een ruime bewaakte en overdekte fietsenstalling;
- we bevorderen de ontwikkeling van de creatieve industrie; o.a. bedrijven op het gebied van, multimedia, kunst, vormgeving én architectenbureaus. Waar mogelijk wordt dit type kleinschalige bedrijvigheid geclusterd;
- het plan Gold'n Raand wordt uitgevoerd.

Bereikbaarheid

- We continueren de gecombineerde inzet op bereikbaarheid van de stad per auto, openbaar vervoer en fiets;
- het project Kolibri wordt verder ontwikkeld en uitgewerkt. We nemen in 2007 een definitief besluit over de inzet van de tram op de hoogwaardige openbaar vervoerassen;
- we realiseren en verbeteren de geplande transferia en trekken de busbaan Peizerweg door naar het stationsgebied;
- we realiseren een extra inzet voor de fietsinfrastructuur;
- samen met de provincie en het rijk werken we aan een duurzame en structurele oplossing van de problematiek op de zuidelijke ringweg;
- we continueren het ingezette beleid voor de realisatie van parkeergarages rondom de binnenstad;
- we hanteren het uitgangspunt dat een uitbreiding van het aantal parkeerplaatsen binnen de diepenring alleen ondergronds mogelijk is, voor zover dit verkeerstechnisch mogelijk is en er geen nadelige financiële consequenties optreden voor de door de gemeente beheerde parkeergarages in of nabij de binnenstad;
- we blijven inzetten op de realisatie van een snelle treinverbinding met de randstad.

Werkgelegenheid

- Met ons economisch beleid zetten we in op een groei van het aantal arbeidsplaatsen in de stad;
- we streven met de uitvoering van het beleid *Werken, Meedoen en Erbij horen* naar een zo effectief mogelijk reïntegratiebeleid;
- met de aanpak Groningen@work zorgen we voor een snelle uitstroom naar werk waarbij maatwerk het uitgangspunt is;

- iedere aanvrager van een uitkering krijgt een traject aangeboden. Het traject is er op gericht om de cliënt zo snel mogelijk te activeren en naar werk toe te leiden. Maatwerk per cliënt, gericht op het opheffen van belemmeringen op het gebied van scholing en competenties, is daarbij het uitgangspunt;
- tijdelijk werk met behoud van een uitkering is een aanvaardbaar middel in het kader van een traject of als middel van sociale activering. Randvoorwaarde daarbij is dat verdringing van regulier werk wordt voorkomen;
- uitbreiding van eigen reïntegratieactiviteiten door de dienst SOZawe is mogelijk indien dat bijdraagt aan de verhoging van de effectiviteit van beleid en leidt tot een kostenbesparing;
- we betrekken werkgevers actief bij de uitvoering van het reïntegratiebeleid;
- we gaan werkgevers stimuleren om van reïntegratiebanen (de voormalige ID-banen) reguliere banen te maken;
- maatschappelijke banen blijven gereserveerd voor mensen met een relatief grote afstand tot de arbeidsmarkt;
- vrijwilligerswerk blijft een middel tot participatie in de samenleving.

Sociale Activering en Vrijwilligersbeleid

- We voeren de maatregelen van *Meedoen, werken en erbij horen* uit, die zijn gericht op bevorderen van sociale activering;
- de inkoop van extra trajecten voor sociale activering wordt bevorderd;
- het beleid voor deze trajecten richt zich op het verhogen van de zelfredzaamheid en de ondersteuning van vrijwilligers.

Scholing

- De bestrijding van jeugdwerkloosheid heeft onze prioriteit. Het scholingsbeleid richt zich daarom primair op het behalen van startkwalificaties en diploma's;
- het ingezette beleid met betrekking tot verzuim en voortijdig schoolverlaten wordt geïntensiveerd met als doel het aantal voortijdig schoolverlaters verder omlaag te krijgen.
- de maatregelen uit het convenant *Kennis om te delen* worden uitgevoerd;
- er komt een loket Leren en Werken, waarbij men terecht kan voor alle vragen op het gebied van loopbaan en scholing. We werken actief mee, samen met het onderwijs en het bedrijfsleven, aan het vergroten van het aantal stageplaatsen, duale trajecten, leerwerktrajecten en eerder verworven competenties (EVC's);
- het aantal stageplaatsen bij de gemeentelijke organisatie wordt uitgebreid. Elke dienst levert naar vermogen gedurende het gehele jaar ruimte voor (snuffel)stages en werkervaringsplaatsen;
- bij het aanbesteden van werk en bij de acquisitie en vestiging van nieuwe bedrijven, maken we met bedrijven afspraken over stageplaatsen en het in dienst nemen van werkzoekenden.
- de gemeente doet mee aan een experiment, waarbij de *no-risk polis* wordt ingevoerd die werkgevers van kansarme jongeren beschermt tegen kosten van ziekteverzuim;
- we voeren een actief beleid om discriminatie op de arbeidsmarkt tegen te gaan.

2. Onderwijs en Jeugd

We willen dat iedereen die daarvoor de mogelijkheden bezit een startkwalificatie behaalt en wordt toegeleid naar de arbeidsmarkt. Kinderen doen actief mee in de maatschappij en ontwikkelen een gezonde leefstijl. Daarvoor zullen we ouders ondersteunen bij het opvoeden van hun kinderen. Aan kinderen en hun ouders die dat nodig hebben bieden we tijdig de noodzakelijke extra zorg. Bij de uitvoering van het jeugdbeleid versterken we de samenwerking tussen de verschillende partners op het gebied van onderwijs, kinderopvang, jeugd en jongerenwerk en maatschappelijke zorg. De jeugd betrekken we meer bij de voorbereiding en uitvoering van zaken die voor hen van belang zijn. We kiezen daarbij voor vormen die passen bij hun leefstijl.

Ons onderwijsbeleid richt zich niet alleen op kinderen, maar ook op volwassenen. Ook in Groningen zijn nog te veel mensen die niet of heel gebrekkig kunnen lezen en schrijven. Dat vinden we niet acceptabel. En we vinden het belangrijk dat mensen in de gelegenheid zijn om een leven lang te leren. In ons onderwijs- en welzijnsbeleid gaan we daar wat aan doen.

Iedereen een startkwalificatie

- We willen achterstanden in het onderwijs voorkomen. Daarom gaan we de komende jaren het gebruik van peuterspeelzalen vergroten;
- we intensiveren onze inzet op het voorkomen van voortijdig schoolverlaten;
- we voeren een permanente campagne om analfabetisme tegen te gaan. We steven naar het opheffen ervan. We gaan laagdrempelige alfabetiseringscursussen in de buurten aanbieden en we stimuleren werkgevers hun medewerkers extra scholing aan te bieden;
- we starten een experiment van *familieleren*, waarbij kinderen en hun ouders tegelijkertijd onderwijs ontvangen;
- we verzorgen voor ouders meer educatieve programma's in de buurt.

Opvoedingsondersteuning en Jeugdzorg

- we gaan de gemeentelijke taken op het gebied van jeugdzorg tijdig en via een sluitende ketenaanpak uitvoeren. Om de knelpunten bij de lichtpedagogische hulpverlening op te lossen, zetten we extra gemeentelijke middelen in;
- we ontwikkelen een loket voor vragen op het gebied van opvoedingsondersteuning in het Ouder Kind Centrum;
- gezinnen met meervoudige problemen kunnen rekenen op extra ondersteuning.

Participatie van kinderen

- We gaan de functie van de Vensterscholen versterken. Voor kinderen en hun ouders is het belangrijk dat de voorzieningen op het gebied van opvang, onderwijs en naschoolse activiteiten inhoudelijk, pedagogisch en organisatorisch goed op elkaar zijn afgestemd;
- we kiezen daarbij voor het versterken van dagarrangementen: het creëren van doorlopende opvang, naschoolse activiteiten, tussen-de-middag opvang en de mogelijkheid tot continue roosters. We willen dat in Groningen in 2010 op alle Vensterscholen een compleet aanbod aan dagarrangementen beschikbaar is;
- we willen dat zoveel mogelijk kinderen meedoen aan activiteiten binnen en buitenschool. Daarom ontwikkelen we een pakket maatregelen om de participatie van kinderen uit risicogezinnen te vergroten;
- ook voor de jeugd van 12 jaar en ouder ontwikkelen we een passend aanbod van activiteiten op het gebied van vrije tijd, sport en cultuur.

Openbaar Onderwijs

- We ronden uiterlijk medio 2008 de besluitvorming over de bestuursvorm van het openbaar onderwijs af.
- we ontwikkelen een programma om het ziekteverzuim in het openbaar onderwijs te verlagen.

Onderwijshuisvesting

- We zetten in op schoolgebouwen die schoon, heel en veilig zijn;
- in het onderwijshuisvestingsprogramma heeft het oplossen van knelpunten in het praktijk- en speciaal onderwijs prioriteit;
- we stellen een projectplan op om het energiegebruik in scholen te verminderen.

3. Wonen en Wijkvernieuwing

We willen investeren in een goed woon- en leefklimaat. We kiezen voor vitale, leefbare en duurzame wijken met aantrekkelijke woningen voor mensen met verschillende inkomens, met goede voorzieningen op het gebied van onderwijs, kinderopvang, groen, sport, zorg en welzijn.

We zullen investeren in een goede bereikbaarheid van de wijken per fiets, openbaar vervoer en auto.

En we willen in de wijken passende bedrijvigheid meer stimuleren. We gaan niet alleen investeren in stenen, grijs en groen, maar ook in de sociale samenhang en het tegengaan van een maatschappelijke tweedeling.

In een aantal wijken staat de leefbaarheid onder druk. De oorzaken hiervan verschillen per wijk. In de afgelopen 10 jaar is bewezen, dat wijkvernieuwing een wezenlijke bijdrage kan leveren aan de realisatie van vitale buurten en wijken. Ook in de sociale woningvoorraad is er behoefte aan kwaliteit en variatie, zoals aan eengezinswoningen en woningen voor ouderen, gehandicapten en kwetsbare personen. Daarom zetten we de wijkvernieuwing onverminderd, ambitieus en met verhoogde snelheid voort, met een samenhangend pakket van sociale en fysieke interventies.

Het realiseren van sterke buurten waar de mensen sámenleven. Waar betrokkenheid, samenhang en cohesie vergroot worden. En waar de bewoners zoveel mogelijk zelf bepalen wat er met de woonomgeving gebeurt. Dat is de inzet van het college de komende jaren.

Woningbouwprogramma

- We baseren ons woningbouwprogramma in de periode 2006-2015 op de stedelijke woningbehoefte in 2015, waarbij rekening is gehouden met regionale ontwikkelingen in het kader van de regiovisie Groningen-Assen;
- we streven naar een woningbouwproductie van tenminste 1.350 woningen per jaar;
- de sociale woningvoorraad moet in 2015 voldoende zijn om de doelgroep van beleid in alle wijken van de stad passend te huisvesten, zowel kwantitatief als kwalitatief. Voor de verbetering en vervanging van het aanbod sociale huurwoningen worden jaarlijks 350 woningen gebouwd;
- de omvang en het tempo van de sloop van sociale huurwoningen hangt af van tempo en de omvang van de gerealiseerde nieuwbouw en bedraagt maximaal 400 woningen per jaar. De versnelling van de stedelijke woningbouwproductie is hierbij een voorwaarde. De productie is gericht op het terugdringen van de gemiddelde wachttijd per woning tot het niveau van 1999. Jaarlijks rapporteren we over de ontwikkeling van de doelgroep van beleid en de wachttijden voor sociale huurwoningen;
- om starters en andere belangstellenden voor betaalbare en goedkope koopwoningen te bedienen, worden tot 2015 maximaal 2.500 sociale huurwoningen verkocht;
- het woningbouwprogramma is er op gericht om meer mogelijkheden voor starters te creëren;
- we actualiseren in 2006 de stedelijke opgave voor studentenhuysvesting tussen 2006 en 2015. In 2006 maken we met de RUG, de Hanzehogeschool en de corporaties nieuwe afspraken over taken, verantwoordelijkheden en inzet van middelen voor studentenhuysvesting. Het omzetten van bedrijfspanden in studentenhuysvesting gaan we financieel stimuleren;
- de uitbreiding van de woningvoorraad realiseren we zowel in de bestaande stad, als in de uitleggebieden;
- de aanleg en bouw van Meerstad wordt uitgevoerd binnen het samenwerkingsverband GEMM. Voor geheel Meerstad geldt een gemengde woningbouwopgave met tenminste 10%

sociale woningbouw. De woningbouw start in en nabij het centrum om het draagvlak voor voorzieningen en openbaar vervoer tijdig te kunnen realiseren. We streven er naar om in het centrum het aantal sociale huurwoningen te vergroten tot maximaal 30%.

- om de versnelling in de woningproductie te realiseren nemen we de volgende maatregelen: herijken interne gemeentelijke voorbereidings- en besluitvormingsprocessen; nieuwe afspraken over rolverdeling, toezicht en procedures met externe bouwende partijen als corporaties en ontwikkelaars; meer ruimte bieden voor bouwers van grote woningbouwprojecten binnen duidelijke, vooraf overeengekomen, kaderstelling voor de kwaliteiten van stedenbouw, beheer, openbare ruimte en (bovenwijkse) voorzieningen.
- we kiezen voor een zorgvuldige verdichting van de stad, om de groeiende behoefte aan woningen, bedrijvigheid en voorzieningen mogelijk te maken. Daarbij houden we rekening met de omliggende en binnenstedelijke cultuurhistorische kwaliteiten en groen. Het project *Intense Stad* zetten we daarom voort. In verband met zorgvuldig ruimtegebruik en om ruimte te houden of te maken voor groen en speelvoorzieningen, stimuleren we ondergronds parkeren;
- om de jeugd letterlijk de ruimte te geven hanteren we bij de ontwikkeling van nieuwe wijken en de herinrichting van bestaande wijken de 3% speelruimtenorm;
- we werken aan duurzame nieuwbouw en wijken door: levensloopbestendig en energiezuinig te bouwen; realisatie van fietspaden en openbaar vervoer; ecologisch beheer; ruimte te maken voor voorzieningen. De regeling *Groninger Woonkwaliteit* wordt gecontinueerd.
- We gaan particulier opdrachtgeverschap stimuleren, bij voorkeur in projectmatig verband. We streven er naar om 30% van de woningbouwproductie in deze opdrachtvorm te realiseren.

Wijkvernieuwing

- Gebleken is dat wijkvernieuwing de meeste kans van slagen heeft bij een gedegen en gedeelde visie over de opgave in de wijk. Op basis van die gezamenlijke visie komen betrokken partijen een programma van fysieke en sociale maatregelen overeen, dat aansluit op de opgave in de wijk;
- om tot een gedeelde visie te komen maken betrokken partijen afspraken over het proces, de wederzijdse ondersteuning, de ondersteuning van bewoners en geven alle partijen inzicht in de kaders van waaruit zij handelen;
- de wijkvernieuwingsprogramma's zijn afgestemd op en geven mede invulling aan het stedelijke woningbouwprogramma en de stedelijke programma's op het gebied van zorg, welzijn, opvoeding en onderwijs, zorg, sport en cultuur;
- de fysieke en sociale maatregelen worden tegelijkertijd en in samenhang uitgevoerd;
- in een nieuw *Lokaal Akkoord* maken we samenwerkingsafspraken met corporaties, overige sociale partners en bewoners. Deze afspraken gaan over financiën, verbetering en versnelling van het wijkvernieuwingsproces, een duidelijker afbakening van taken en rollen en een vergroting van transparantie en betrouwbaarheid, vooral ten behoeve van de betrokkenheid van bewoners. Een vernieuwde samenwerking tussen corporaties en gemeente zorgt er voor dat de bouwproductie en het sociale vernieuwingsprogramma verbetert. Het nieuwe *Lokaal Akkoord* regelt ook de verantwoording naar bewoners en huurders;

Fysiek

- het bouw-, sloop-, verkoop- en verbeterprogramma per wijk baseren we op de stedelijke opgave in de woningvoorraad en het vastgestelde wijkvisie;
- per wijk wordt een investeringsprogramma voor de openbare ruimte (inclusief groen- en speelvoorzieningen) opgesteld;
- we bieden bewoners, die dat willen, na uitvoering van het wijkvernieuwingsprogramma meer kansen voor een terugkeer in hun wijk. Dit doen we door met hen afspraken te maken over de toewijzing van nieuwe en/of verbeterde huurwoningen. En door bijvoorbeeld constructies van huur/koop of cascokoop, waardoor meer wijkbewoners met een laag inkomen de gelegenheid krijgen een koopwoning te betrekken;
- elk wijkvernieuwingsplan regelt het beheer van de gebouwen, de openbare ruimte, de privéruimte en het groen, na uitvoering van het plan, met de daarbij horende budgetten.

Sociaal

- per wijk bepalen we welke sociale maatregelen gewenst zijn. Uitgangspunten daarbij zijn de in de wijk gesignaleerde problematiek en de stedelijke programma's op het gebied van zorg, welzijn, onderwijs en opvoeding, sport en cultuur. Het gaat om thema's als gezond opgroeien, onderwijs, opvoeding, werk, participatie, de leefsituatie van ouderen en gehandicapten en het tegengaan van overlast en onveiligheid.
- we maken met de corporaties en bewoners afspraken over een extra incidentele inzet op het gebied van bewonersondersteuning en buurtbeheer, tijdens de uitvoering van de wijkvernieuwing;
- na de uitvoering van de wijkvernieuwing maken we met de corporaties en bewoners nieuwe afspraken over de vervolginzet op het gebied van bewonersondersteuning en buurtbeheer;
- we zorgen voor een vierjarig programma waarin met de bewoners en de uitvoerende instellingen afspraken worden gemaakt over de inzet van buurtconciërges, samenlevingsopbouw, vrijwilligersondersteuning bij wijkgerichte activiteiten en wijkbudgetten (voor die wijken waar deze voorzieningen aanwezig zijn).

Financieel

- Van de corporaties wordt een grote inspanning verwacht, maar ook wij zullen een grote inspanning verrichten. Ons uitgangspunt is dat wij en de corporaties (naast derden en het rijk) elk financieel bijdragen aan de uitvoering van fysieke en sociale maatregelen in het kader van het algemene belang.

Bewonersparticipatie

- In 2006 gaan we concrete voorstellen doen voor experimenten waarmee bewoners meer zeggenschap krijgen over hun eigen buurt of wijk;
- er komt een budget voor buurt- en wijkevenementen en kleinschalige initiatieven, die bijdragen aan de betrokkenheid van de bewoners bij elkaar en bij de rest van de stad. Erkende bewonersorganisaties, maar ook andere groepen wijk- of buurtbewoners kunnen hiervoor aanvragen indienen. Bij de begroting 2007 komen we hiervoor met een voorstel;
- In overleg met de raad maken we vóór 1 januari 2007 nieuwe heldere afspraken met de erkende bewonersorganisaties. Deze afspraken kunnen per wijk verschillen, afhankelijk van de wensen en mogelijkheden van de betreffende organisatie. In 2006 gaan we ook voorstellen doen voor de wijze waarop de organisaties bijgestaan moeten worden, zodat ze hun taken goed kunnen uitoefenen.

4. Milieu

De komende periode streven we ernaar om Groningen de stad te maken die het meeste doet aan duurzaamheid in Nederland. Dat is goed voor het woon- en leefklimaat in Groningen en voor het milieu. Met een schoner woon- en leefklimaat kan Groningen zich extra onderscheiden van andere steden. Dit sluit goed aan bij Groningen als het stedelijk alternatief. En het combineert goed met de ambitie om van Groningen en omgeving het centrum te maken op het gebied van (duurzame) energietechnologie in Europa (Energy Valley).

- We ontwikkelen een grootschalig programma voor energiebesparing in huurwoningen. Daarbij zetten we niet alleen in op kleinere maatregelen, maar ook op vervanging van verouderde CV-ketels en woningisolatie. Met de corporaties maken we over dit energiebesparingsprogramma afspraken in het Lokaal Akkoord. Er wordt gebruik gemaakt van landelijke subsidiemogelijkheden. Daarnaast dragen we zelf bij, door onder andere het leveren van werkervaringsplaatsen.
- we maken een nieuw Klimaatplan met als doelstelling van Groningen een energieneutrale stad te maken in 2025. We willen een stad die evenveel energie opwekt als het verbruikt. We

zorgen voor een samenhangende visie en een goede coördinatie, waardoor al veel bereikt kan worden;

- binnen de gemeentelijke organisatie zetten we in op klimaatvriendelijk inkopen, door bijvoorbeeld te kiezen voor 100% groene stroom voor de eigen gebouwen en voorzieningen;
- de duurzame ambities voor Meerstad worden uitgebreid. Met name voor energiebesparing zijn er kansen door ondermeer gebruik te maken van de restwarmte van de NAM-gaswinlocatie, de toepassing van micro-warmtekrachtkoppeling en het gebruik van de warmte- en koudeopslag uit het meer van Meerstad. Een Energieprestatie op Locatie van 8,5 vinden we haalbaar.
- ook bij andere projecten is duurzaam bouwen het uitgangspunt (Nationale Pakketen voor duurzaam bouwen, Groningen Woonkwaliteit);
- de luchtkwaliteit in de stad wordt verbeterd. We sluiten aan bij het landelijke convenant *Stimulering schone vrachtauto's en milieuzonering* tussen Rijk, bedrijfsleven en 10 grote steden. Daarmee worden in stadscentra alleen nog schone, nieuwe vrachtwagens en vrachtwagens met een roetfilter toegestaan. Ook het gemeentelijk wagenpark wordt schoner en stiller, door over te schakelen op bijvoorbeeld aardgas. Bij de aanbesteding van vervoer (openbaar vervoer, leerlingenvervoer, WVG) zullen we aanvullende milieueisen stellen;
- in het groenbeheer houden we meer rekening met ecologie. De groengebieden in de stedelijke ecologische structuur worden vanaf 2008 allemaal ecologisch beheerd. Het voorpark van het Stadpark wordt de komende periode aangepakt;
- om de binnenstad nog verder te verbeteren komen er in meer straten bomen. Knelpunten in de verbindingzones tussen groengebieden worden aangepakt. We gaan het kapbeleid evalueren;
- We voeren het Waterplan Groningen uit. Daarbij wordt gekeken naar de invoering van het waterspoor en de realisatie van waterbuffering, door ondermeer te investeren in de brede, groene rivier bij Westpoort (onderdeel van het plan *Van Veen tot Zee*);
- de milieuaspecten bij *Terreinwinst* (revitalisering bedrijventerreinen) breiden we uit door het realiseren van groen op en rond bedrijventerreinen integraal mee te nemen bij de uitvoering;
- we willen de hoeveelheid afval terugdringen door de uitvoering van het afvalbeheersplan. Na twee jaar wordt bezien in hoeverre er een verdere differentiatie van de tarieven per huishouden wordt ingevoerd.
- We vinden dat de gemeente verantwoordelijk is voor de bescherming van dieren binnen haar grenzen. Daarom wordt er een gemeentelijk dierenwelzijnsbeleid geformuleerd.

5. Welzijn, integratie en armoedebestrijding

Wij vinden het belangrijk dat mensen zich betrokken voelen bij elkaar en zich thuis voelen in onze stad. We zullen stimuleren dat mensen zich actief inzetten voor zaken die ze belangrijk vinden in hun buurt, op school, in het buurthuis of bij een vereniging. We vinden dat we stadgers meer ruimte moeten geven voor initiatieven die hun eigen woonomgeving, zorg en welzijn vormgeven.

Bij de invoering van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning zetten we in op een integraal beleid op het gebied van participatie, wonen, zorg en welzijn. We willen een samenhangend aanbod van voorzieningen in de wijken, zodat ouderen en mensen met een beperking zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen.

We zullen samen met bewoners, zorg- en welzijnsinstellingen de vraag en het aanbod aan voorzieningen bepalen. We vinden dat de gemeente de stedelijke beleidskaders moet bepalen en moet vastleggen in een meerjarig beleidsplan. Op basis van dit plan zullen we diensten uitbesteden aan zorgaanbieders, woningcorporaties en anderen. Waar mogelijk werken we samen met regiogemeenten en de provincie.

Wij zien integratie als een wederkerig proces. Het vraagt wat van de nieuwkomers, maar ook van ons. Wij zullen er voor zorgen dat we de stad openstellen door de voorzieningen bereikbaar te maken voor de nieuwkomers.

Welzijn, zorg en maatschappelijke ondersteuning

- Vrijwilligers leveren een belangrijke bijdrage aan onze samenleving. We gaan meer investeren in vrijwilligersondersteuning en komen met een herziening van het vrijwilligersbeleid, waarbij alle vormen van vrijwilligerswerk betrokken worden;
- we willen dat ouderen niet alleen goed wonen, maar ook dat er in de wijken voldoende voorzieningen zijn voor zorg, educatie, bewegen en welzijn. We willen voorkomen dat ouderen in een isolement terecht komen. Daarom zorgen we voor meer ouderenadviseurs in de wijken om ouderen te ondersteunen, ondermeer door huisbezoeken;
- heel veel mensen verlenen voor korte of langere tijd mantelzorg. Wij zullen ze hierbij ondersteunen en er voor zorgen dat in delen van de stad projecten voor mantelzorg starten. We vinden dat mantelzorg nooit in de plaats mag komen van de noodzakelijke professionele zorg;
- het programma *Uit de Goot* wordt de komende jaren gecontinueerd. We willen aan kwetsbare groepen als (voormalig) daklozen, verslaafden en psychiatrisch patiënten nieuwe perspectieven bieden. Dit doen we door te zorgen voor woonruimte, sociale activering of het toeleiden naar werk;
- we voeren de accommodatienota uit en zorgen voor een versterking van de ondersteuning van vrijwilligers in buurthuizen en speeltuinverenigingen. Afhankelijk van de behoefte in wijken worden speciale activiteiten voor ouderen, kinderen of kwetsbare groepen georganiseerd.

Wet Maatschappelijke Ondersteuning

De Wet Maatschappelijke Ondersteuning moet nog door de Eerste Kamer worden vastgesteld. Over een groot aantal punten bestaat nog onduidelijkheid. Op basis van de huidige inzichten formuleren we de volgende uitgangspunten van ons beleid:

- we willen duidelijke en korte lijnen voor de klant, snelle beslissingen en zo weinig mogelijk verwijzingen bij het afhandelen van een verzoek of aanvraag;
- we streven naar een vermindering van administratieve rompslomp voor de klanten, de gemeente en de dienstverleners;
- we hanteren het uitgangspunt: de sterkste schouders dragen de zwaarste lasten;
- bij de aanbesteding van diensten stellen we de randvoorwaarden: keuze mogelijkheden voor de klanten en het behoud van de lokale en regionale infrastructuur en werkgelegenheid. Daarnaast kiezen we voor ervaren aanbieders op het terrein van zorg en welzijn. We kiezen in principe voor meerjarige contracten;
- de cliëntorganisaties worden betrokken bij het opstellen van de kwaliteitscriteria voor contracten en krijgen een rol bij de evaluatie van contracten;
- nadat de wet definitief is geworden, zal het totale voorzieningenpakket WVG en AWBZ opnieuw worden gedefinieerd. We streven er naar het voorzieningenniveau op peil te houden en als het mogelijk is uit te breiden. Een zorgvuldige en tijdige overgang is ons uitgangspunt, waarbij voldoende ruimte wordt genomen voor overleg met alle betrokkenen.

Inkomen en Armoedebestrijding

Inkomen

- bij verdere bezuinigingen zullen we de bijzondere bijstand ontzien;
- het ingevoerde drempelbedrag voor de bijzondere bijstand wordt afgeschaft;
- de garantietoelage voor eenoudergezinnen wordt weer ingevoerd;
- de maatregel met betrekking tot het verhogen van de draagkrachtruimte wordt teruggedraaid;
- we zorgen voor meer bekendheid van de voorzieningen in de bijzondere bijstand door de voorlichting te intensiveren;
- we zetten in op de verkorting van de tijd tussen aanvraag van een uitkering en de verstrekking;
- we zorgen voor een gehele kwijtschelding van de afvalstoffenheffing voor huishoudens die minimaal 5 jaar op of onder het sociaal minimum zitten;
- met ingang van 2008 voeren we een ambtshalve kwijtschelding van lokale belastingen in.

Armoedebestrijding

- We vinden preventie een belangrijk middel bij de armoedebestrijding;
- we gaan eerder interveniëren bij (multi)probleem gezinnen;
- we brengen de sociale problematiek via een buurt- en wijkgericht onderzoek in kaart;
- we bevorderen een gerichte participatie van kinderen uit gezinnen met een minimuminkomen. Een stroomlijning en bundeling van bestaande fondsen en voorzieningen is daarbij noodzakelijk;
- de bezuinigingen op preventief budgetbeheer worden voor minimaal 100 duizend euro teruggedraaid;
- we streven naar kortere wachttijden bij de schuldhulpverlening;
- we voeren een actief beleid ten aanzien van het voorkomen van huisuitzetting en afsluitingen van gas, water en licht.

Uitkeringsfraude

- we gaan actief de uitkeringsfraude bestrijden;
- huisbezoeken leveren hieraan een bijdrage en bieden kansen om andere zorgbehoeften in kaart te brengen.

Integratie en emancipatie

- Ons integratiebeleid richt zich op het leren van de Nederlandse taal, het verkrijgen van werk en het bevorderen van participatie;
- bij de invoering van de Wet Inburgering continueren we de methodiek van *Ingewerkt in Groningen*. Daarbij staan maatwerk, persoonsgebondenbudgetten en eigen verantwoordelijkheid voorop. Aan inburgeraars die onvoldoende zelfredzaam en/of analfabeet zijn, bieden we extra ondersteuning binnen de maatwerkformule;
- we willen dat het aantal oudkomers dat een traject volgt stijgt. We zullen een actieve rol spelen bij het tegengaan van discriminatie op de arbeidsmarkt;
- met het bedrijfsleven maken we afspraken over het in dienst nemen van meer allochtonen of het aanbieden van stageplaatsen;
- we geven als gemeente daarin het goede voorbeeld door meer werk te maken van het diversiteitbeleid op het punt van migranten;
- we zetten (tijdelijk) extra in op de ondersteuning van de Antilliaanse gemeenschap. Daarbij ligt het accent op het toeleiden naar werk, het voorkomen van voortijdig schoolverlaten, het bieden van opvoedingsondersteuning, het tegengaan van criminaliteit en het faciliteren van bijeenkomsten in de Ambientes;
- we zorgen voor een extra inzet voor de emancipatie van allochtone vrouwen. Daarbij staan het opheffen van taal achterstanden, het toeleiden naar werk, het bevorderen van participatie en het bieden van opvoedingsondersteuning centraal.

6. Sport

Bewegen is gezond voor jong en oud. Meedoen aan sport verbindt mensen en biedt mogelijkheden voor maatschappelijke participatie in integratie. En het draagt bij aan het voorkomen van overgewicht. Het sportief presteren en alle daaraan verbonden sociale activiteiten die door de clubs worden georganiseerd zijn belangrijk voor een bruisende stad. Het is daarom van belang dat in elke wijk een basisniveau van sportvoorzieningen aanwezig is.

- De doelen en maatregelen uit de nota *Sport in Beeld* vormen het vertrekpunt voor het collegebeleid in de komende periode;
- we willen dat zoveel mogelijk kinderen bewegen en sporten. We willen dat het bewegingsonderwijs tijdens school en de naschoolse (sport)activiteiten op school en in de buurt beter op elkaar zijn afgestemd en het aanbod wordt uitgebreid;
- de deelname aan betaalde sportactiviteiten moet bereikbaar blijven voor mensen met een laag inkomen door ondermeer het gebruik van de Stadspas en de Vensterstrip;

- we stimuleren de deelname aan sportactiviteiten, waarbij we extra aandacht hebben voor de bereikbaarheid ervan voor mensen met een laag inkomen;
- we kiezen primair voor het stimuleren van de breedtesport;
- we ondersteunen (incidenteel) topsportevenementen, als ze een bijdrage leveren aan de promotie van de stad;

7. Cultuur

Creativiteit wordt, evenals kennis en innovatie, wereldwijd gezien als de grondstof voor stedelijke ontwikkeling. Daarmee heeft Groningen de potentie een 'creatieve stad' te zijn. Cultuur is, naast de intrinsieke waarde die het heeft, de motor voor ruimtelijke, sociale, culturele en economische vernieuwingen. Theaters, bioscopen, boekhandels, muziekpodia, bibliotheken, musea, een uitgebreide variëteit aan (kunst-vak) opleidingen en een reeks festivals maken de stad tot een unieke culturele kern in een steeds groter wordende regio. Die culturele uitstraling draagt in belangrijke mate bij aan een goed en aantrekkelijk vestigingsklimaat voor jonge kunstenaars, creatieve ondernemers en kennisgerelateerde industrie. Tegelijkertijd is een vruchtbaar cultureel klimaat een voorwaarde voor sociale cohesie en de mogelijkheden van mensen om te integreren en te participeren. Binnen het cultuurbeleid kennen we een tweetal speerpunten: versterking van de basisinfrastructuur als drager van de stedelijke identiteit van Groningen; City of talent als drager voor de profilering van de stad Groningen.

- We zorgen voor een gemeentelijke bijdrage van 2,5 miljoen euro in de exploitatie van het Groninger Forum vanaf 2010. Vooruitlopend daarop komen we met een voorstel om met ingang van 2007 de aan te stellen programmadirecteur te laten beschikken over een nader te bepalen werkbudget.
- we dragen bij aan een structurele verhoging van de exploitatie van het Groninger Museum;
- we willen de deelname van jongeren aan culturele activiteiten vergroten door te investeren in cultuureducatie en programmering voor jongeren;
- we zorgen voor een uitbreiding van het aantal ateliers, met daarbij een beter doorstroombeleid en meer tijdelijk gebruik van leegstaande bedrijfspanden;
- we stellen een structurele subsidie beschikbaar voor OOG-radio en -tv;
- we zorgen voor de organisatie van een groots cultuurfestival;
- we continueren het beleid voor de *Groningse Nieuwe*, met bijbehorende stipendia en beurzen;
- we zorgen voor extra aandacht voor multimediale kunstvormen;
- we willen culturele zondagen, waarbij de cultuur- en kunstinstanties in de stad een toegankelijk aanbod verzorgen.

8. Veiligheid

Groningen is één van de veiligste steden van Nederland en dat moet zo blijven. Bij het veiligheidsbeleid is preventie een belangrijk uitgangspunt. We zijn er van overtuigd dat mensen ook zelf kunnen bijdragen aan de veiligheid in hun wijk. Dat willen we stimuleren. Daarmee kunnen we ook duidelijk maken dat de overheid niet alles kan oplossen.

- We voeren het Veiligheidsplan 2005-2009 uit, met als speerpunten:
 - investeren in nazorg van veelplegers en ex-gedetineerden;
 - aanpak overlastgeveden: in beeld brengen en houden van de ‘top 50’;
 - aanpak van huiselijk geweld: meer thuisfront trajecten;
 - integrale aanpak van jeugdoverlast en –criminaliteit: waaronder continuering en uitbreiding 12+ netwerken;
 - gebiedsgerichte aanpak: waaronder investeren in veiligheid via stadsdeelprogramma’s en specifieke projecten (inbraakpreventie-, fietsendiefstal, schoon, heel en veilig).
- Daarnaast willen we:
 - uitholling van de functie van buurt-, wijk- en jeugdagenten voorkomen;
 - Terughoudende omgang met uitbreiding van het aantal camera’s in de openbare ruimte;
 - het middel van preventief fouilleren in Groningen niet inzetten;
 - klantenpanels in elke basiseenheid van de politie.

9. Internationalisering en opvang van vluchtelingen

De gemeente heeft oog voor de belangen van de mensen in de rest van de wereld. Het onderhouden van stedenbanden is een concrete manier om hier vorm aan te geven. Ook het inkopen volgens criteria van eerlijke handel draagt hieraan bij, evenals de initiatieven in het kader van de Lokale Agenda 21. Groningen is geen eiland in de rest van de wereld. Ook binnen onze gemeentegrenzen kennen we de problematiek van vluchtelingen. De gemeente wil zijn aandeel nemen in de opvang van deze mensen en is altijd bereid mee te werken aan de vestiging van asielzoekerscentra. Tevens acht de gemeente het uit humanitaire overwegingen mede haar taak om de – ook voor de stedelijke samenleving – ongewenste gevolgen van illegaliteit te helpen beperken.

- We ronden het project Jeugd en Jabalya af. Na afloop van het project zullen we bezien op welke wijze we de contacten continueren en uitbouwen;
- we stimuleren het gebruik van eerlijke producten bij zowel gemeentelijke als particuliere instellingen, waarmee we het predikaat ‘Fair Trade Town’ verwerven;
- we steunen de noodopvang Transit, voor vluchtelingen zonder voorzieningen, zolang het Rijk dat niet doet. Het aantal plaatsen voor Groningen wordt uitgebreid;
- we nemen deel aan experimenten en projecten die beogen de mogelijkheden voor asielzoekers te vergroten om scholing te volgen, te mogen werken en vrijwilligerswerk te mogen doen;
- we komen met een voorstel om de stichtingen STAG, STAL en INLIA/PCG financieel te ondersteunen;
- voor de opvang van ex-AMA’s sluiten we ons aan bij het in gang gezette project van Vluchtelingenwerk en de provincie Groningen;
- In die gevallen waarin alleen nog de leges een belemmering vormen voor het verkrijgen van een verblijfsvergunning betaalt de gemeente de leges

10. Bestuur en organisatie

In de afgelopen collegeperiode vormde de relatie tussen burgers en bestuur een van de hoofdthema's. Dit resulteerde in het programma 'Stad en Stadhuis' dat een verbetering beoogde van de schriftelijke en telefonische bereikbaarheid, een verbetering van de kwaliteit van de publieke dienstverlening van de gemeente en het verbeteren van de communicatie met burgers over de gewenste beleidsontwikkeling en de uitvoering. Uit een recent gehouden enquête onder het publiek bleek de tevredenheid over de gemeentelijke dienstverlening uit het prima rapportcijfer. En dat was nog voor de invoering van het E-loket. We moeten er echter voor waken nu niet maar achterover te leunen. Het gemeentebestuur maakt gebruik van een ambtelijke werkorganisatie om zijn doel te bereiken. Van zo'n werkorganisatie mag verwacht worden dat het de gevraagde kwaliteit levert, stabiel is en niet te duur. Bij kwaliteit hoort dat die organisatie wendbaar is, dat ze zich aanpast aan de omgeving. Burgers krijgen andere wensen, wetgeving vernieuwt en de technologie maakt nieuwe producten en processen mogelijk. De organisatie moet blijvend gericht zijn op een betere kwaliteit en lager kosten

- Het programma *Stad en Stadhuis* zullen we met kracht voortzetten, temeer vanwege de forse taakstelling ten aanzien van de eigen gemeentelijke organisatie. Met minder mensen een betere kwaliteit realiseren is geen geringe opgave;
- de gemeente streeft naar evenredige vertegenwoordiging van vrouwen en migranten in de gemeentelijke organisatie, in het bijzonder in topfuncties;
- er is extra alertheid op de samenhang in regelgeving. Vormen van bureaucratie die niet strikt noodzakelijk zijn, worden afgeschaft. Hiertoe wordt een project gestart waarbij ambtenaren van onderaf kunnen aangeven hoe er efficiënter kan worden gewerkt;
- externe bureau's worden alleen ingeschakeld voor gespecialiseerde opdrachten;
- we ontwikkelen een leeftijdbewust personeelsbeleid;
- er komt een programma Bedrijfsvoering en Organisatie. Het programma is integraal en omvat alle elementen van de bedrijfsvoering (P&O, L&A, financiën & inkoop, facilitair & huisvesting (de piofha-functies) en wordt centraal gestuurd. Het B en O-programma vormt het fundament waarmee de middelen functies een doelmatige bedrijfsvoering en een professionele ondersteuning realiseren;
- in samenwerking met o.a. de Hanzehogeschool en de Rijksuniversiteit wordt het ICT-beleid geactualiseerd.

11. Financiën

- Voor nieuw beleid is jaarlijks 2,1 miljoen euro structureel beschikbaar en 3,8 miljoen euro incidenteel. Mogelijke rekeningsresultaten worden in beginsel bij de daaropvolgende begroting beschikbaar gesteld;
- de in de meerjarenbegroting 2007-2010 genoemde bedragen voor de Grote Markt, Kolibri, Eemskanaal/Europapark/Westpoort en nieuwbouw VMBO blijven voor die doeleinden gereserveerd;
- teneinde ook in 2010 een gedekt meerjarenbeeld te kunnen presenteren wordt in de collegeperiode 2006-2010 een bezuinigingstaakstelling gerealiseerd van 12 miljoen euro. Enerzijds om het meerjarenbeeld sluitend te maken en anderzijds om ruimte te scheppen voor nieuw beleid;
- we doen bij de voorjaarsbrief van 2006 een eerste reeks voorstellen tot bezuiniging. Uiterlijk bij de begroting voor 2008 brengen we het totale pakket aan bezuinigingsvoorstellen in beeld;
- aldus ontstaat in de periode 2006-2010 ruimte voor structurele investeringen in de sociale infrastructuur in prioritaire wijken (0,5 miljoen euro structureel), investeringen in jeugd en jongeren (0,5 miljoen euro structureel), investeren in duurzaamheid (0,5 miljoen euro structureel), een bijdrage aan de tekorten bij de woningbouwproductie (1,0s) en de verdere uitvoering van 'sport in beeld' (0,5 miljoen euro structureel). Voor de uitvoering van de

Fietsnota wordt in de komende collegeperiode een bedrag van 6 miljoen euro (incidenteel) beschikbaar gesteld. Tevens wordt vanaf 2010 een structureel bedrag (2,5 miljoen euro) voor de exploitatie van het Groninger Forum beschikbaar gesteld;

- het tekort bij DSW wordt voor een deel structureel (2,5 miljoen euro) en een deel incidenteel opgelost (3 x 1,5 miljoen euro);
- de financiële problematiek bij de dienst SOZawe als gevolg van de invoering van het objectief verdeelmodel en het tekort bij de uitvoeringskosten wordt in de jaren 2007-2008 incidenteel afgedekt. Vanaf 2009 worden tekorten via taakstellende bezuinigingen binnen de dienst opgelost;
- de reserve grondzaken wordt de komende jaren uit rekeningsresultaten en begrotingsruimte versterkt;
- indien het Rijk overgaat tot uitbetaling van de rente stadsbezittingen wordt in eerste instantie de reservepositie van de gemeente zeker gesteld. Daarbij is de nog vast te stellen nota reserves en voorzieningen leidraad;
- de OZB wordt met ingang van 2007 met de maximaal toegestane tariefstijging verhoogd;
- er vindt een onderzoek plaats naar de verhoging van de precariorechten in de Binnenstad;
- de logiesbelasting wordt verhoogd. De opbrengst is bestemd voor de exploitatie van het Groninger Museum.